

PRZYJACIEL SZKOŁY

DWUTYGODNIK
NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

WYDAWCA I REDAKTOR
LEONARD BORKOWSKI

ROCZNIK III

Biblioteka Jagiellońska

1002388223

P O Z N A Ñ

1 9 2 4

101838

II

T R E Ś Ć

TRZECIEGO ROCZNIKA „PRZYJACIELA SZKOŁY“.

Prezydent Rzeczypospolitej: Motto (13) 261

ARTYKUŁY.

Dr. St. Błachowski: O szkołę dla uzdolnionych (13), (14), (15)	262, 285, 301
M. Czajkova: Amerykańskie ogródki dziecięce (12)	225
Dr. J. Gawroński: W sprawie reformy szkoły współczesnej (4)	52
H. Gralski: Jak się uczyć należy (20)	389
B. Ikert: Projekt szkoły jednolitej w Polsce (11)	207
Dr. T. i J. Jaroszyńscy: Błędy w wychowaniu dzieci (1), (2), (3), (4), (6)	7, 35, 45, 59, 107
Ka: Kwiaty i zioła lecznicze (7)	116
— W sprawie zbierania kwiatów i ziół leczniczych (12)	242
Dr. A. Klesk: Naśladownictwo u dzieci (2)	33
— Przesady rodziców co do stanu zdrowia ich dzieci (8)	135
— Kilka uwag o pamięci (12)	234
— Uwalnianie z gimnastyki i ćwiczeń cielesnych (13)	266
— Ocena człowieka z jego świadectw szkolnych (15)	307
— Dziecko anormalne (18)	354
Dr. K. Krotoski: Program nauczania historii w szkołach powszechnych (16), (17)	317, 333
Dr. J. Magiera: Nauczyciel wychowawca (10)	173
— Opieka nad ślepcami w Jugosławji (12)	237
Michał Mścisz: O „Atlas geograficzny” dla szkoły polskiej (5)	78
Roman Pachulski: Zasady wychowawcze Marii Montessori (9)	149
H. Ryszkowska: O indywidualizowaniu w nauczaniu (1)	11
— Wystawy szkolne (7)	113
Z. Rybarczykówna: Nauka zbiorowa a uwzględnienie indywidualności uczniów (19)	374
B. Scheiner: Dobór uczniów w szkołach średnich (18)	356
H. Sowiński: O funkcjach matematycznych w szkole powszechnej (11)	214
W. Sroka: Inteligencja, jej mierzenie i kształcenie (19)	365
J. Suchowiak: Organizacja szkół dla uzdolnionych (18)	349
St. Świdwiński: Pokłosie wydawnictw ku czci Komisji Edukacji Narodowej (9), (10)	157, 178
Dr. St. Szumowski: Szkolnictwo polskie w Brazylii w dobie obecnej (13), (14), (15), (16)	274, 293, 312, 327
W. Turowski: Lekcja jako jednostka metodyczna (8)	129
— Kilka uwag o samorządzie szkolnym (13), (14)	269, 291
F. W. Kilka słów o wychowaniu fizycznym (16)	323
F. Zych: W obronie szkoły powszechnej (1), (2), (3), (5), (6)	2, 21, 37, 69, 93

PRAKTYKA NAUCZYCIELSKA.

L. Bandura: Kilka dalszych słów o nauce pisowni (19)	380
T. Czapczyński: Pierwszy ustęp w klasie pierwszej szkoły średniej (13), (14)	270, 296
J. Gażyńska: Materiały do pogadanek: Rośliny doniczkowe (5)	84
J. M.: W sprawie wypracowań piśmiennych (9)	168
— Nauka pisowni (17)	341
A. Kędziorówna: Kilka uwag o nauce historii (15)	310
J. Migacz: W jaki sposób wyrobić słuch do śpiewu u dzieci, które go nie mają? (1)	13

H. Ryszkowska: Nauka pisowni (8)	140
— Jeszcze o nauczaniu historii (18)	360 ✓
M. Tomaszewski: Wypracowania piśmienne w szkole powszechnej (9)	162
A. Zawadzki: Zwalczanie błędów językowych (3)	49

LEKCJE.

L. Bandura: Książę Józef Poniatowski (10)	190
Br. Br.: Objętość graniastopuła (10)	194
R. Chruściel: Wykres funkcji $Y = K \cdot X$. (3)	47
E. Groele: A. Mickiewicz „Grażyna” (4)	60
W. J.: Lekcja śpiewu (19)	379
J. M.: Polesie (6)	110
G. Neliwodzka: Kilka słów z metodyki czytań szkolnych (18)	358
St. Nowaczyk: Litwa za czasów pogańskich (5)	82
R. Pachulski: Obieg księżyca dokoła ziemi (11)	221
H. Ryszkowska: Ptaki, towarzyszące oraczowi (9)	169
Wł. Szydłowski: Siatka geograficzna (7)	118
M. Turowska: Rozwiązanie zadania rachunkowego w oddziale trzecim (17)	338
A. Urbański: Rośliny na miejscach mokrych i suchych (11)	219
— Hołd pruski (13)	272
— Batory pod Pskowem (20)	386

SPRAWOZDANIA.

***: Komisja pedagogiczna Min. W. R. i O. P. (13) (15)	267, 309
***: Szkolnictwo polskie w cyfrach (12)	240
K.: Z działalności Instytutu Nauczycielskiego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych w Łodzi za r. 1923 (8)	137
A. Münnich: Zjazd nauczycieli polonistów (10)	187
D. M.: Uczenie pamięci Ewarysta Estkowskiego (19)	377

SPRAWY SZKOLNE ZAGRANICĄ.

Anglija: Porada zawodowa (12) 249.	
Austria: Reformy szkolnictwa (4) 66.	
Belgja: Fundusz dla zdolnych uczniów (4) 66.	
Brazylja: Lekcja wymowy w polskiej szkole w Brazylii (20) 398	
Bułgaria: Dla trzech liter alfabetu (20) 400.	
Chiny: Reforma szkolna (12) 253.	
Danja: Muzeum szkolne w Kopenhadze (12) 249. — Stanowisko nauczycielstwa szkół powszechnych wobec rządu i społeczeństwa (12) 246.	
Francja: Lekcje szycia dla chłopców (1) 15, (9) 171. — Siewcy niemawieści (7) 121. — Mlle Sourgen: Miłość kraju rodzinnego. Przekład Józefa Chrzanowskiej (12) 247.	
Litwa kowieńska: Szkolnictwo polskie (3) 50.	
Niemcy: Nowy eksperyment szkolny w Niemczech (12) 250. — Zniesienie seminarjów nauczycielskich (20) 400.	
Serbja: Z niedoli serbskiej szkoły (7) 120.	
Stany Zjednoczone: Mianowanie nauczycieli (1) 15. — Przykazania pedagogiczne (3) 49. — Nauka zapomocą telefonu bez drutu (12) 252. — Transport uczniów (12) 253.	
Szwajcaria: Nowe wydanie dzieł Pestalozziego (12) 252.	
Włochy: Reforma szkolnictwa powszechnego (12) 251. — O metodzie p. Dr. Montessori (12) 251. — Reforma szkoły powszechnej we Włoszech (5) 88.	

JĘZYK OJCZYSTY.

A. A. Kryński: Rozbudowanie (12)	244
— Przedstawiciel (20)	396
H. Ułaszyn: Kilka uwag z powodu artykułu „Zwalczanie błędów językowych” (5)	86
— Objaśnienia językowe (12)	244

PIŚMIENICTWO WSPÓŁCZESNE.

A. Krzyżanowski: Myśli o wychowaniu (12)	257
Przegląd czasopism (20)	401
Porady bibliograficzne (18)	364

Oceny książek.

S. Abzółtowski i J. Szczerski: Czy potrzebne nam lotnictwo? (15)	316.
X. W. Adamski: Zarys psychologii młodzieży (17)	344.
W. Alp: O Stanisławie Patronie Ty nasz (17)	344.
W. Alp: My chcemy Boga (17)	344.
St. Błachowski: Chronometryczne badania nad przebiegiem startu (15)	315.
M. Bogusławska: Rocznice Narodowe (19)	383.
E. Cenar: Gimnastyka szkolna i gry (7)	122.
K. Drzewiecki: Teksty do nauki języka staropolskiego (18)	363.
A. Hamburger: Wzory igrzysk i piramid wolnych (5)	89.
St. Hubert i J. Strycharski: Z życia zwierząt (12)	255.
R. Kipling: Druga księga dżungli (19)	383.
J. Kisielewska: W służbie Ojczyzny (15)	316.
J. Królińska: Dlaczego powinniśmy czcić pamięć Henryka Sienkiewicza? (17)	343.
Władysław Kucharski: Henryk Sienkiewicz (17)	342.
Dr. W. Łuczyński: Czy i jak można zapobiec chorobie serca? (13)	275.
Ks. J. Makłowicz: Nauka wiary i obyczajów dla niższych oddziałów szkół powszechnych (15)	315.
A. Mierlik: Z prądem życia (8)	144.
J. Mirski: Od Asnyki do poetów wielkiej wojny (19)	383.
W. Młodnicka: 22 powiastki dla dzieci do lat dziesięciu (19)	383.
B. Namysłowski i S. Udziela: Podręcznik metodyczny do nauki botaniki (15)	316.
F. Nowowiejski: Hej do apelu. Hymn młodzieży żeńskiej (17)	344.
C. Niewiadomska: Czytanki dla Szkół Powszechnych, rok czwarty, oddział V (3)	46.
St. Pawłowski i Michał Mścisiz: Geografia ogólna dla seminarjów nauczycielskich (18)	363.
Z. Pfanówna i Stan. Rosowski: Pierwsze czytanie dla szkół powszechnych (8)	144.
Dr. M. Orłowicz: Polska Biblioteka Turystyczna (12)	257.
X. Rogoza: W górę serca (17)	344.
Dr. A. Sabatowski: O gruźlicy (12)	256.
E. Schnetzler: Młody konstruktor maszyn przekład Stan. Szydelskiego (5)	89.
Dr. K. Simm: Muzeum przyrodnicze (5)	89.
St. Sowa: Roboty kartonowe — dla szkoły i domu (3)	51.
Staszyc: Budowa kolei (3)	51.
Dr. E. Szalit: Higijena publiczna i szkolna (12)	256.
Szydelski: Radjotelegrafia — Budowa płatowców (3)	51.
W. Tomaszewska: Przepudne bajki z całego świata (18)	363.
Z. Topór: Posadzony (17)	344.
X. Fr. Walczyński: Msza polska — Pieśni do Stanisława Kostki (17)	344.
X. Prof. M. Węglewicz: Studja psychologiczne nad młodzieżą szkolną klas wyższych (8)	144.
Dr. K. Wojciechowski: Henryk Sienkiewicz (17)	344.
F. Żurowska: Konstytucja 3 maja (7)	122.
H. Życkiński: Studja estetyczno-literackie (12)	254.

NASZE ECHA.

Czy dzieci wyznania mojżeszowego, uczęszczające do szkoły powszechnej winny pójść do szkoły przed czy po modlitwie? (7)	125
Czy można pozwolić na to, by dzieci same zamiatały klasę i utrzymywały czystość i ogólny porządek w niej? (5)	90
Czy nauczyciel musi sam się starać o ogrzewanie i czyszczenie izby szkolnej, gdy gmina tego nie uczyni? (7)	125

Czy teatrzyk amatorski pożądany jest jako czynnik wychowawczy? (17)	347
Dlaczego nauczycielstwo tak mało wypowiada się w pismach pedagogicznych, zwłaszcza w wypadkach, gdy chodzi o zagadnienia, nadające się do dyskusji? (7)	128
Jak często, w jaki sposób należy prowadzić dyktat w oddziale 3-cim i poprawkę błędów (7)	124
Jak koledzy wykorzystali wakacje, ażeby w nowym roku szkolnym uczynić pracę swą wydatniejszą (17)	345
Jak należy postąpić w wypadku kradzieży? (1)	17
Jaki podręcznik nauki geografii dla oddziału V. siedmioklasowej szkoły powszechnej uważają koledzy za najodpowiedniejszy? (13)	277
Jak postąpić w każdorazowym wypadku kradzieży? (17)	346
Jak powinny zachowywać się dzieci wobec nauczyciela, w szkole, poza lekcjami: spokojnie jak w czasie lekcji, czy swobodnie? (13)	276
Jak zakładam i prowadzę spółdzielnię uczniowską (sklep szkolny)? (10)	196
Jaki przedmiot naukowy uważam za najważniejszy do kształcenia władz umysłowych dziecka? (5)	90
W jaki sposób należy przeprowadzić lekcję śpiewu w oddz. II. i III. szkoły powszechnej, nie grając na skrzypcach i gitarze (5)	90
W jaki sposób przeprowadzali Koledzy obserwacje zjawisk przyrody? (7)	125
W jaki sposób winien młody nauczyciel pracować nad sobą? (1)	16
W sprawie t. zw. bruljonów (7)	124

DROBNE WIADOMOŚCI.

Do Brazylii (7) 126. Egzamininy dla eksternów (3) 52. Instytut nauczycielski w Warszawie (6) 112. Kongres międzynarodowy nauczycieli szkół średnich (8) 146. Kursy wakacyjne w r. 1924 (5) 92. Kursy wakacyjne dla nauczycielstwa (8) 146. Kursy wakacyjne (10) 199. Naukowa wycieczka do Włoch (10) 200. Nauczanie dzieci anormalnych (4) 67. Nauczanie za pośrednictwem radjo (8) 146. Odezwa w imieniu dzieci ziemi wileńskiej do dzieci innych ziem Polski (8) 145. Odezwa Głównego Urzędu Statystycznego (8) 145. Regulamin egzaminów dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli (6) 112. Uczczenie profesora Eugenjusza Romera (3) 52. Wakacyjne kursy uniwersyteckie w roku 1924 (4) 67. Wyższe Kursy Nauczycielskie (6) 112. Złoty jubileusz (10) 200.

OD WYDAWNICTWA.

Od wydawnictwa (1), (2), (3), (7), (8), (11), (20)	20, 36, 52, 126, 147, 223, 405
List otwarty (5)	92
Pokwitowanie darów na zakup jednej akcji Banku Polskiego (6), (10)	112, 200
W sprawie nagrody za lekcję: Mnożenie i dzielenie liczb ujemnych (8)	142
Trzeci Konkurs „Przyjaciela Szkoły“ (1), (5), (7), (20)	1, 92, 126, 385
Spostrzeżone błędy drukarskie (2), (5)	30, 92